

چکیده

عرفان اسلامی به لزوم وجود درد در راه سلوک قائل است و آن را لازمه‌ی این راه می‌داند. درد عرفانی در واقع پدید آمدن حالتی توأم با رنج در انسان است که هدف تمام افعال و گفتار و اندیشه یا به عبارتی همه قوای انسانی را برای درمان آن بسیج می‌کند و جز درمان این دردها به هیچ فعل دیگری نمی‌تواند بپردازد.

عطار و سنایی با اندیشه‌های قوی عرفانی آثاری ماندگار از خود برجای گذاشتند و شاهکار منطق الطیر عطار و حدیقه‌الحقیقه سنایی گویای توانمندی این دو شاعر در عرصه شعر است. یکی از مهمترین مباحث عرفانی در آثار این دو شاعر، درد و اهمیت آن در سلوک عرفانی است.

این پایان نامه به بررسی اهمیت مفاهیم انواع دردهای عرفانی در چهار اثر عطار (الهی‌نامه، مصیبت نامه، اسرارنامه و منطق الطیر) و حدیقه الحقیقه سنایی غزنوی می‌پردازد. سنایی و عطار درد را وسیله‌ی برای شروع سلوک می‌دانند و نشستن آن بر دل سالک را افتخاری می‌دانند که وی را از دیگران جدا کرده و قدم در راه رسیدن به خداوند گذاشته است. در آثار هر دو شاعر چهار نوع درد عرفانی (درد طلب، درد دین، درد حق و درد عشق) وجود دارد.

کلید واژه‌ها: سنایی غزنوی، عطار نیشابوری، درد عرفانی، حدیقه الحقیقه، منطق الطیر، مصیبت‌نامه، الهی‌نامه،

اسرارنامه